

NOKIAN KAUPUNKI

NOKIAN KESKUSTAN SUUNNITTELUKILPAILU

Kilpailuohjelma

Palkintolautakunnan hyväksymä 9.4.2015

1. KILPAILUKUTSU

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Nokian kaupunki järjestää suunnittelukilpailun, jonka tavoitteena on ideoida laadultaan korkeatasoinen sekä samalla realistinen ja toteuttamiskelpoinen maankäyttöratkaisu keskusta-alueen elinvoiman lisäämiseksi, maankäytön kehittämiseksi ja tulevien asemakaavamuutosten suunnittelun tueksi. Kilpailussa noudatetaan Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä.

Kilpailun tarkoituksena on löytää periaatteet kaupungin keskustan kehittämiseen vähintään 30 vuoden aikatahtimella. Tämä on tarkoitus toteuttaa nykyistä rakennetta täydentämällä ja uudistamalla. Suunnittelulla on tarkoitus osoittaa, miten keskustan palveluverkkoa voidaan kehittää niin yksityisten kuin julkistenkin palveluiden osalta. Keskustan elinvoimaisuutta tuetaan myös asuntoja ja työpaikkoja lisäämällä.

1.2 Kilpailuun kutsutut

Kilpailuun on kutsuttu ilmoittautumismenettelyn kautta seuraavat suunnittelutoimistot:

- Arkkitehtitoimisto Harris-Kjsik Oy
- Arkkitehtitoimisto A-konsultit Oy
- FCG arkkitehdit ja arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen
- Arkkitehtitoimisto Anttila & Rusanen

Kutsukilpailuun osallistuvat toimistot/työryhmät ovat nimenneet kukin työryhmäänsä kuuluvan kokeneen liikennesuunnittelijan ja kaupallisten palvelujen asiantuntijan.

1.3 Kutsukilpailun osanottajapalkkio ja palkintosumma.

Kilpailun järjestäjä maksaa kullekin hyväksytyyn ehdotukseen jättäneelle kilpailijalle osanottopalkkiona 20 000 € (+ alv). Lisäksi voittavan ehdotuksen jättänyt kilpailija saa 10 000 € (+ alv) palkintosumman.

Palkkiot maksetaan Suomen Arkkitehtiliiton kautta, joka pidättää 10% kilpailijoiden nimeämän palkintolautakunnan jäsenen palkkiota ja liiton kuluja varten.

1.4 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluvat kilpailun järjestäjän nimeäminä:

Arja Laitinen, luottamushenkilöjäsen, kilpailulautakunnan pj.
Jari Haapaniemi, luottamushenkilöjäsen, kilpailulautakunnan varapj.
Leo Lähde, luottamushenkilöjäsen
Kimmo Lamminsivu, luottamushenkilöjäsen
Pia Marjamaa luottamushenkilöjäsen
Eero Väätäinen, kaupunginjohtaja
Simo Latva, teknisen keskuksen johtaja, ammattijäsen
Ulla-Kirsikka Vainio, rakennustarkastaja, ammattijäsen
Asko Riihimäki, kaupunginarkkitehti, ammattijäsen
Tuomas Seppänen, arkkitehti SAFA, kilpailijoiden nimeämä ammattijäsen

Palkintolautakunnan sihteerinä toimii kaavoitusarkkitehti Jorma Hakola. Palkintolautakunta on oikeutettu käyttämään apunaan ulkopuolisia erikoisasiantuntijoita, jotka antavat toimialaansa liittyviä lausuntoja, mutta eivät ota osaa ehdotusten arvosteluun.

1.5 Kilpailuohjelman hyväksyminen ja kilpailukieli

Kilpailuohjelma on palkintolautakunnan sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailuasiantuntijan hyväksymä. Kilpailussa käytettävä kieli on suomi.

1.6 Kilpailun aikataulu ja kilpailun käynnistäminen

Kutsukilpailu käynnistyy 15.4.2015.

Kilpailu päättyy 31.8.2015 klo 14:00.

Kilpailijoilla on mahdollisuus esittää kirjallisia kysymyksiä kilpailun järjestäjille.

Kilpailuehdotukset julkistetaan kaupungin Internetsivuilla heti kun ne on palautettu. Kaupunkilaisille varataan kaksi viikkoa aikaa antaa palautetta ehdotuksista. Palkintolautakunta saa palautteen käyttöönsä. Kilpailu pyritään ratkaisemaan lokakuussa 2015.

2. KILPAILUTEKNISET TIEDOT

2.1 Ohjelma-asiakirjat

A. Kilpailuohjelma

B. Liitteet:

- Seudullisen bussiliikenteen linjatiedot Nokialta (pdf) ja Nokian asema (jpg)
- Kaavat (maakuntakaavaote jpg, yleiskaavat (pdf), ajantasa-asemakaava (jpg)
- Nokian vähittäiskaupan mitoitusselvitykset (pdf)
- Vireillä oleva hankkeita (Kauppakatu 6-8, kirjasto, Prisma pdf)
- Keskustan liikennesuunnitelma ja toimivuustarkastelu (pdf)
- Keskustan yleiskaavan muinaisjäännösselvitykset (pdf)
- Kulttuuriympäristöselvityksiä (pdf)
- Nokian arvokkaat luontokohteet (pdf)
- Otteita Nokian kulttuuriympäristöohjelmasta (pdf)
- Pohjakartta (dwg)
- Sijaintikarttoja (jpg)
- Tampereen seudun keskustojen seurantamittaristo / Nokia (pdf)
- Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040 (pdf)
- Valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön rajausta (pdf)
- Maanmittauslaitoksen ortokuvia (jpg)
- Viistoilmakuvia (jpg)

Asiakirjat toimitetaan sähköisessä muodossa.

2.2 Kutsukilpailua koskevat kysymykset

Kilpailijoilla on oikeus pyytää kilpailuohjelmaa koskevia selvityksiä tai lisätietoja. Nimi-merkkillä varustetut kirjalliset kysymykset tulee jättää sähköpostitse 15.5.2015 klo 16.00 mennessä palkintolautakunnan sihteerille (jorma.hakola@nokiankaupunki.fi). vastaukset kilpailukysymyksiin annetaan kaikille sähköpostilla viimeistään viikon kuluttua kysymysten viimeisestä jättöpäivästä.

2.3 Kilpailun ratkaiseminen, tuloksen julkaiseminen ja näytteillepano

Kilpailu pyritään ratkaisemaan lokakuussa 2015. Ratkaisu ilmoitetaan välittömästi ehdotusten tekijöille ja julkistamistilaisuudessa tiedotusvälineille. Ehdotukset asetetaan nähtäville kilpailun järjestäjän toimesta. Kilpailun tulos julkaistaan Arkkitehtiuutisissa ja SAFA:n verkkosivulla.

2.4 Jatkoimenpiteet kilpailun jälkeen

Palkintolautakunta antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella. Kaupunki voi tehdä suoran toimeksiannon jatkosuunnittelusta kilpailun voittajan kanssa mutta ei voi etukäteen sitoutua siihen. Kilpailun lopputuloksen ratkettua perustetaan keskustan kehittämistyöryhmä valmistelemaan jatkotoimenpiteitä ja kilpailutulosten soveltamisperiaatteita.

2.5 Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Kilpailun järjestäjällä on omistusoikeus hyväksytyihin kilpailuehdotuksiin. Tekijänoikeudet säilyvät kilpailuehdotusten laatijoilla. Kilpailun järjestäjällä on oikeus käyttää ja julkaista kilpailuehdotuksia tai niiden osia, aiheita, ideoita ja materiaalia korvauksetta kilpailusta tiedottamiseen ja julkaisuun sekä kilpailualueen suunnitteluun ja sitä koskevaan julkaisemiseen. Mahdollisen jatkotoimeksiannon saaneella suunnittelijalla ja kaupungilla on oikeus käyttää hyväkseen kaikkien kilpailutöiden aiheita, ideoita ja ratkaisutapoja suunnittelutyössä tekijänoikeuslain puitteissa.

2.6 Kilpailuehdotusten vakuuttamine ja palauttaminen

Kilpailuehdotuksia ei vakuuteta, eikä niitä palauteta ehdotusten laatijoille.

2.7 Kilpailun säännöt

Kilpailussa noudatetaan hankintalakia ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä.

3 KILPAILUTEHTÄVÄ

3.1 Kilpailutehtävän tausta

Nokian keskustaan on hyväksytty uusi yleiskaava vuonna 2012. Kilpailukohteena olevalle alueelle on tarkoitus kilpailun avulla löytää tarkemmat puitteet yleiskaavan toteuttamiseksi. Keskusta on Harjuniityn kaupunginosan ohella toinen uuden asuntotuotannon painopistealue lähivuosisikymmenien aikana.

3.2 Kilpailualue

3.2.1 Sijainti ja laajuus

Ote opaskartasta (suunnittelualue merkitty mustalla rajauksella)

Suunnittelualue käsittää Nokian ydinkeskustan lähiympäristöineen. Alueen pinta-ala on noin 1,5 km², ja alueella asuu nykyään noin 2 500 asukasta.

Suunnittelualueen rajaus pystyilmakuvassa.

3.2.2 Kaavatilanne

Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa (2007) suunnittelualue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C) ja taajamatoimintojen alueeksi (A).

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kilpailualue on keskustatoimintojen aluetta (C), liiketilapainotteista keskustatoimintojen aluetta (C-2), julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta (PY), teollisuusaluetta (TY) ja kerrostalovaltaista asuin aluetta (AK). Kaavan uudet ja oleellisesti muuttuvat alueet on osoitettu asumispainotteiseksi keskustatoimintojen alueeksi (C-1).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1941 - 2014.

3.2.3 Maanomistus

Kilpailualue on useiden eri tahojen omistuksessa.

3.2.4 Liikenne

Alueen keskeiset liikenneväylät ovat Nokian valtatie, Härkitie, Emäkoskentie, Sounderintie, Pirkkalaistie, Välimäenkatu, Rounionkatu ja Pinsiöntie. Lisäksi alueen läpi kulkee rautatie.

3.3 Kilpailun tavoitteet ja suunnitteluohjeet

Kutsukilpailun tavoitteena on löytää liikenteelliset ja kaupunkikuvalliset periaatteet Nokian keskustan kehittämiseksi pitkälle tulevaisuuteen täydentämällä ja uudistamalla maankäyttöä. Kilpailun avulla on tarkoitus ratkaista yksityisten ja julkisten palvelujen sekä keskusta-asumisen tulevaisuuden periaatteet. Kaikkia kaupunkilaisia palvelevat keskeisimmät palvelut sijoittuvat tälle alueelle. Keskustan elinvoimaisuutta ja monipuolisuutta tuetaan lisäämällä asumista ja työpaikkoja.

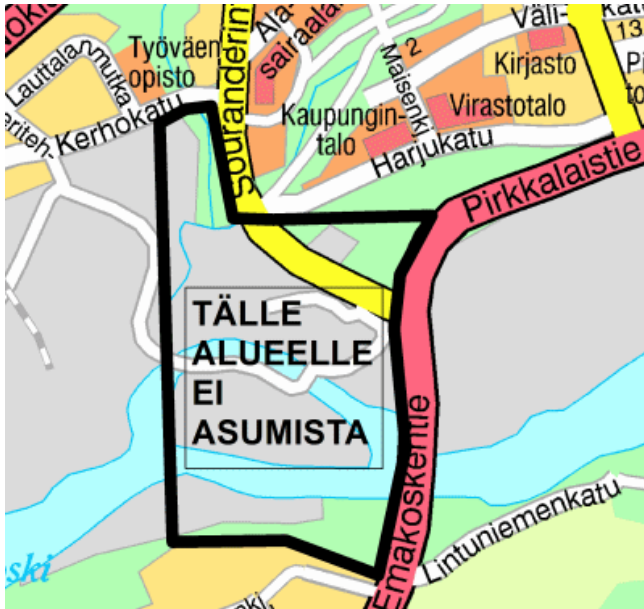
Vuonna 2012 valmistui Tampereen kaupunkiseudun keskustojen seurantamittaristo (barometri), jonka mukaan Nokian keskusta on kehittynyt vuosien aikana suotuisasti. Keskustassa on kuitenkin vielä paljon uudistamismahdollisuuksia erityisesti rautatieaseman ja vanhojen teollisuusalueiden yhteydessä. Nokian kaupallisten palveluiden toimivuus on kohtuullinen. Keskustan kauppapalveluiden tarjonta on monipuolinen, mutta paljon ostovoimaa siirtyy myös Etelä-Nokian market-alueelle, Tampereen keskustaan ja lähiseudun muille kauppapaikoille.

Suunnitteluohjeita:

Kaupunkirakenne ja palvelut

- Nokian keskustan omaleimaisuutta ja ominaisuuksia hyödyntämällä lisätään keskustan toimivuutta, palvelutasoa ja asukasmäärää.
- Asukasrakennetta monipuolistetaan. Asuinrakentaminen on pääosin kerrostalovaltaista ja kaupunkimaista. Asukasmäärän lisäystavoite keskusta-alueella noin 5 000 vuoteen 2040 mennessä.
- Hajanaisesti sijoittuvien kauppapalvelujen osa-alueita pyritään yhdistämään eheyttämällä ja tiivistämällä nykyistä rakennetta.
- Rautatieaseman ympäristöä kehitetään osaksi Nokian keskustaa, kun nykyinen teollisuus- ja varastoalue vähitellen muuttuu asumispainotteiseksi keskusta-alueeksi.

- Rautatieaseman ympäristö ja ydinkeskusta liitetään liikenteellisesti ja toiminnallisesti paremmin yhteen. Rautatiealueen estevaikutusta tulee vähentää.
- Yrittäjänkadun ympäristöä kehittämällä tuleva Prisma-kauppakeskus kytketään paremmin ydinkeskustaan.
- Lämpövoimalaitoksen ja rengastehtaan välisen ranta-alueen (tehdassaari ja valkoinen harju) maankäyttöä kehitetään ottaen huomioon laitosten läheisyydestä johtuvat rajoitteet asuinrakentamiselle..

- Keskustasta suunnitellaan rakenteellisesti ja toiminnallisesti energiataloudellinen.
- Erikoiskauppaa kehitetään.
- Keskustassa järjestettävien yleisötapahtumien edellytyksiä parannetaan.

Liikenne ja pysäköinti

- Selvitetään, onko keskusta-alueelle mahdollista kehittää kävelypainotteisia katuja.
- Tutkitaan mahdollisuus keskittää juna-, bussi- ja taksiasemat yhdeksi matkakeskuskokonaisuudeksi.
- Ydinkeskustaa kehitetään siten, että mahdollisimman paljon palveluita on saavutettavissa kävellen.
- Liikennetarkistuksessa pyritään joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen osuuksien kasvun.
- Tutkitaan pysäköinnin toteutusvaihtoehtoja ottaen huomioon paikallisista olosuhteista johtuva todellinen autopaikkatarve. Nokialla on noin 1,2 rekisteröityä henkilöautoa asuttua asuntoa kohti, jota on tähän asti käytetty myös asuinrakentamisen paikoitusnormina. Toimisto- ja liiketiloilla paikoitusnormina on käytetty 1 ap/50 kerrosala-m². Kilpailutöissä voidaan perustellusti esittää sijainti ja toiminta huomioon ottaen muunkinlaisia pysäköintimitoituksia.
- Terveyskeskuksen pysäköintipaikkatarjontaa parannetaan.
- Vilkasliikenteisimpien katujen ja rautatien meluvaikutukset tulee huomioida kaupunkirakenteellisessa ratkaisussa.
- Ratapihaa voi kaventaa niin, että jäljelle jää vähintään neljä raidetta.
- Tutkitaan yleiskaavaan merkityn yhteystarpeen mukainen katuyhteys Nokianvaltatietä Rounionkadulle kilpailualueen länsiosassa.

Rakennettu ympäristö ja luonto

- Keskusta-alueesta muodostuu arkkitehtuurin kannalta korkeatasoinen rakennettu ympäristö.

- Keskustan uusi kaupunkikuva sidotaan vanhaan teollisuusperinteeseen.
- Arvokkaat kulttuuriympäristöt, maisemat ja virkistysalueet otetaan huomioon.
- Kehitetään viheralueiden kytkeytyvyyttä laadukkaana verkostona.
- Hulevesien johtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

3.4 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Palkintolautakunta kiinnittää asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi erityistä huomiota seuraaviin arvosteluperusteisiin.

- Suunnitelman kaupunkirakenteellinen ja toiminnallinen vahvuus
- Alueen erityispiirteiden hyödyntäminen ja vahvuuksien hyväksikäyttö
- Ongelmallisten piirteiden ratkaisut, esim. keskustan eheyttäminen ja yhtenäisen kaupunkikuvan muodostaminen keskustalle
- Kulttuuriarvojen ja rakentamistarpeiden yhteensovittaminen
- Käyttökelpoisuus jatkosuunnittelun sekä osa-alueittaisten tai tonttikohtaisten asemakaavamuutosten pohjaksi

Ehdotusten kaupunkirakenteellisen ja kaupunkikuvallisen kokonaisratkaisun ansioita pidetään tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

4 EHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET

4.1 Vaaditut asiakirjat

Suunnitelma tulee esittää A1 -kokoisilla, vaakasuuntaisilla tulosteilla, jotka kiinnitetään jäykille mutta kevyille A1 -kokoisille alustoille. Esittelytulosteiden lukumäärä on 5 kpl. Suunnitelman tulee sisältää seuraavat asiakirjat:

Kokonaissuunnitelma, 1:3000

Havainnekuva koko kilpailualueesta ja sen liittymisestä lähiympäristöön. Kuvasta tulee käydä ilmi alueen kokonaisidea sekä korttelirakenne, viheralueet ja muut toiminnot.

Otteita korttelialueista 1: 1000

Vähintään kaksi kilpailuehdotuksen periaatteita, aluerakennetta ja miljöötä selventävää havainnekuva (karttaillustraatio tai vastaava), joista toisen tulee liittyä rautatieaseman ympäristön suunnitteluun ja toisen Pirkkalaistorin ympäristön suunnitteluun. Mahdolliset muut havainnekuvat kilpailijan omavalinnaisilta, erityyppisiltä alueilta. Korttelialueiden kerrosluvut, rakennusoikeuden määrä, pysäköintijärjestelyt, kadut, kevyenliikenteen reitit, kävely- ja oleskelualueet sekä erityyppiset viher- ja virkistysalueet tulee osoittaa kuvissa.

Kaavarunko ja liikenneverkkokaavio 1: 3000

Maankäyttösuunnitelman mukaiset alueiden pääasialliset käyttötarkoitukset osoitetaan eri väreillä. Liikenneverkkokaaviosta tulee käydä selville eri liikennemuotojen reitit sekä liityntäpysäköinti rautatieaseman ja linja-autoaseman lähellä.

Havainnekuvia

Vähintään kaksi kilpailuehdotuksen keskeisiä ideoita havainnollistavaa piirrosta (esim. perspektiivikuvia, aksonometrioita).

Muu havainnollistava materiaali

Lisäksi voidaan esittää alueleikkauksia, kaavioita yms. rakentamisen periaatteita kuvaavaa materiaalia.

Selostus (enintään kaksi A4-sivua)

Planssilla esitettävässä selostuksessa kerrotaan ratkaisun kannalta olennaiset tiedot (ratkaisuperiaatteet / vaihteellisuus perusteluineen, asukasmäärät, palveluvaraukset, rakennettavan kerrosalan määrä sekä pysäköintipaikkalaskelmat).

Kilpailuasiakirjoihin on liitettävä usb-muistitikku, joka sisältää kaikista plansseista erillisinä pdf -tiedostoina A1 tulosteet (300 dpi) ja A3 –kokoiset pienennökset kaikista A1 –kokoisista piirustuksista (300 dpi) sekä selostus erillisenä tiedostona. Tiedostoista tulee poistaa tekijätiedot ja lisätä tilalle nimimerkki tunnisteeksi.

4.2 Kilpailusalaisuus

Kilpailuehdotuksen jokainen asiakirja on varustettava nimimerkillä. Kilpailuehdotuksen mukana on lähetettävä suljettu ja nimimerkillä varustettu läpinäkymätön kirjekuori, jonka sisällä on ehdotuksen nimimerkki ja tekijän nimi / tekijöiden nimet ja tekijänoikeuden haltijat.

4.3 Kilpailuehdotusten sisäänjätö

Ehdotukset on osoitettava palkintolautakunnalle ja toimitettava 31.8.2015 klo 14:00 mennessä alla olevaan osoitteeseen tai todistettavasti jätettävä viimeistään samana päivänä postin tai vastaavan kuljetusliikkeen toimitettavaksi.

Nokian kaupunki /Kaavoitus

PL 2, 37101 NOKIA.

(Käyntiosoite: Harjukatu 21)

Kuoreen on kirjoitettava merkitä "Nokian keskustan suunnittelukilpailu".